

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce **F. N.**, zast. JUDr. Josefem Moravcem, advokátem AK Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři, s.r.o., se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2012, zn. 13876/DS/2012/GL, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalovaným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 23. 4. 2012, zn. P/3254/2011/OS1/Dvo, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), a toto potvrdil. Uvedených přestupků se měl žalobce dopustit porušením ustanovení § 6 odst. 8 písm. b) a § 18 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, když dne 12. 12. 2011 v 16:59 hodin jako řidič řídil v katastru obce Krásnice, na dálnici č. D 11 v km 82 (ve směru jízdy na Hradec Králové) motorové vozidlo zn. M. B., registrační značky „X“, přičemž

v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 130 km/h, mu byla měřícím zařízením zn. Polcam naměřena rychlost 189 km/h, po odečtení tolerance měřícího zařízení bylo vycházeno z rychlosti jízdy 183 km/h. Žalobce tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost vozidla na dálnici (mimo obec) o 53 km/h. Při kontrole žalobce nepředložil osvědčení o registraci vozidla. Žalovaný odůvodnil žalované rozhodnutí následujícím způsobem.

Nejprve konstatoval, že prvoinstanční správní orgán uznal žalobce vinným z porušení ustanovení § 6 odst. 8 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle něhož řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu, a § 18 odst. 3 citovaného zákona, které stanoví, že řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/h; na dálnici a silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 130 km/h.

Tímto jednáním se měl žalovaný dopustit přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle něhož se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/h a více nebo mimo obec o 50 km/h a více, a podle § 125c odst. 1 písm. k), podle něhož se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona. Za to byl žalobce potrestán pokutou ve výši 5.000,- Kč, zákazem činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí a byla mu rovněž uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu podal žalobce odvolání. Jeho obsah žalovaný v odůvodnění rozhodnutí podrobně rozvedl. Žalobce namítal, že mu byla správním orgánem odňata možnost vyjádřit se k věci a věc řádně projednat. Několikrát se prý domáhal, aby věc byla postoupena orgánu příslušnému podle místa jeho bydliště. Žalobce si byl vědom, že správní orgán jeho první žádost ze dne 16. 2. 2012 odmítl, ale protože na své žádosti trval, podáním ze dne 6. 3. 2012 a ze dne 13. 4. 2012 ji doplnil. Poslední žádost odeslal správnímu orgánu dne 19. 4. 2012, tedy ještě před konáním ústního jednání, ale správní orgán se touto žádostí nezabýval. Přitom žalobce mohl legitimně očekávat, že se správní orgán bude žádostí zabývat ještě před rozhodnutím ve věci. Správní orgán tak podle žalobce rozhodl ve věci, aniž by se vypořádal s jeho veškerými (procesními) návrhy.

Pro žalobce bylo vyloučeno, aby se k projednání přestupku do Hradce Králové dostavil, což ve svých podáních zdůraznil a z účasti na jednání se vždy omluvil. Žalobce podotknul, že se nařízené ústní jednání na den 29. 2. 2012 nekonalo, a proto se mohl domnívat, že se správní orgán bude zabývat jeho žádostí. Žalobce dále polemizoval s postupem prvoinstančního správního orgánu při řešení jeho žádosti o postoupení věci.

Žalobce dále namítal, že bylo porušeno jeho právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, dále jen „správní řád“. Správnímu řízení se nevyhýbal, k věci se hodlal vyjádřit, to mu však bylo správním orgánem odepřeno, a to i písemně. Přitom výzvu podle § 36 odst. 3 správního řádu je možno učinit až poté, co správní orgán usoudí, že má již k dispozici všechny potřebné údaje. Pokud však správní orgán žalobce předvolal k ústnímu jednání, zjevně tomu tak nebylo. Správní orgán měl obviněného řádně poučit o možnosti se k podkladům vyjádřit a v tomto ohledu nemůže obstát poslední odstavec předvolání ze dne 28. 3. 2012. Výzvu nelze učinit předtím, než správní orgán dokazování uzavře, což se v okamžiku předvolání nestalo. V předvolání je navíc uvedeno, že obviněný má mít možnost vyjádřit se ve lhůtě, která teprve měla být stanovena, tu však správní orgán nestanovil. Správní řád rovněž neumožňuje spojit s neúčastí při ústním jednání zároveň právo účastníka řízení nevyužít práva na vyjádření se k věci.

Žalobce rovněž poukazoval na nesprávné právní posouzení věci správním orgánem jako přestupek. Správní orgán totiž v odůvodnění rozhodnutí připomíná obranu žalobce, že v době zadržení policejní hlídkou byl na cestě do nemocnice se svojí manželkou, která měla bolesti břicha, a sám uvádí, že tuto obranu žádné jím shromážděné důkazy nezpochybňují. Krom toho z rozhodnutí nevyplývá, že by žalobce působil nebezpečně a že by ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu. K naplnění materiální stránky věci přestupku dospěl správní orgán bez toho, aniž by uvedl, z jakého důvodu k tomu dospěl. Žalobce naopak znaky přestupku podle § 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „přestupkový zákon“) neshledával.

Poté žalovaný rozvedl svá zjištění a závěry následujícím způsobem.

Zkonstatoval, že žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost vozidla na dálnici (mimo obec) o 53 km/h a že nepředložil osvědčení o registraci vozidla. Správní orgán I. stupně podle něho postupoval při řešení daného přestupku v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zjištěné skutečnosti, že žalobce překročil rychlost jízdy a nepředložil osvědčení o registraci vozidla, byly prokázány a řádně zadokumentovány, předmětné vozidlo bylo zastaveno a totožnost řidiče (žalobce) byla ověřena dle OP č. 115047159 a dle ŘP č. ED 389921.

Žalovaný se neztotožnil se žalobcem ani v tom, že by mu byla odňata možnost vyjádřit se k věci a věc řádně projednat. Odkazoval přitom na listiny ze správního spisu označené jako „OZNÁMENÍ A PŘEDVOLÁNÍ“ ze dne 2. 2. 2012 (list č. 16) a písemnosti označené jako „PŘEDVOLÁNÍ“ ze dne 28. 3. 2012 (list č. 22). V obou písemnostech správní orgán I. stupně předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 29. 2. 2012, resp. na den 23. 4. 2012, a zároveň v obou písemnostech žalobce mimo jiné poučil, že má v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu právo ve lhůtě stanovené správním orgánem se v řízení vyjádřit k podkladům rozhodnutí a že pokud se ve stanovený termín ústního jednání dne 29. 2. 2012, resp. dne

23. 4. 2012, k nařízenému ústnímu nedostaví, má správní orgán za to, že obviněný svého práva nevyužil.

Žalobce se k žádnému z nařízených ústních jednání nedostavil, přičemž se nijak ze své neúčasti na nich neomluvil nebo svou neúčast neprokázal doložením důležitého důvodu. Žalobce se tak podle žalovaného sám zbavil práva na účast při veřejném projednání věci před vydáním rozhodnutí, kde mohl navrhopvat důkazy, podávat další návrhy a vyjadřovat se ke všem okolnostem, které se mu kladly za vinu. Uvedeným postupem nebyla podle žalovaného porušena procesní práva žalobce ve smyslu § 73 odst. 2 přestupkového zákona. Z uvedeného dovozoval, že se prvostupňový správní orgán oprávněně domníval, že žalobce svého práva vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu nevyužil, i když mu tato možnost byla podle výše uvedeného poučení dána a zároveň byl také žalobce v uvedených předvoláních poučen, že v souladu s ustanovením § 74 odst. 1 přestupkového zákona lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného, pokud se k ústnímu jednání nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nebo se dostavit odmítne.

Žalovaný pokračoval, že projednáním věci je třeba rozumět i vydání rozhodnutí, proto byla žalobci také dána možnost seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Nic na výše uvedeném nemůže změnit ani to, že se žalobce několikrát domáhal, aby věc byla postoupena orgánu příslušnému podle jeho místa bydliště. Žalobce nejprve písemností ze dne 16. 2. 2012 (list č. 17) navrhoval, aby správní orgán I. stupně věc postoupil z důvodu vhodnosti věcně příslušnému orgánu v místě jeho bydliště, protože svým bydlištěm a rovněž pracovištěm je vázán na Prahu. K Hradci Králové nemá žádné vazby, je pro něj obtížné uvolnit se na celý den k účasti na jednání u přestupkového orgánu a nelze přitom vyloučit, že bude jednání ve věci i opakovaně, což by pro něj znamenalo časovou ztrátu a vznik značných nákladů (např. na dopravu). Na toto reagoval správní orgán I. stupně sdělením ze dne 24. 2. 2012 (list č. 19), že podle § 55 odst. 1 přestupkového zákona je místně příslušným správním orgánem právě Magistrát města Hradec Králové a že je důvodný předpoklad dokazování zasahujícími příslušníky Policie ČR. Z těchto důvodů nebyla upřednostňována osoba přestupce formou postoupení jeho věci jinému věcně příslušnému správnímu orgánu. Též vzdálenost místa bydliště žalobce, pracoviště a případná časová ztráta není důvodem k postoupení věci. Dále prvostupňový správní orgán žalobci sdělil, že pokud si je plně vědom spáchání předmětného přestupku a postoupení věci si u příslušného odboru Magistrátu hlavního města Prahy dohodne s konkrétní osobou, může být jeho žádosti vyhověno s podmínkou, že o tom žalobce správnímu orgánu I. stupně podá zprávu do 25. 3. 2012 s uvedením kontaktu na kompetentní osobu za účelem jejího ověření si. Žalobce na to reagoval sdělením ze dne 6. 3. 2012 (list č. 20), ve kterém uvedl, že si není vědom spáchání přestupku a se svým obviněním nesouhlasí a nadále trvá na předání řízení a postoupení věci do Prahy.

Odpovídá skutečnosti, že správní orgán na sdělení žalobce ze dne 6. 3. 2012 (správnímu orgánu doručeno dne 20. 3. 2012) následně výslovně nereagoval a že se

k žádosti o postoupení předmětné věci vyjádřil a stanovil případnou podmínku pro postoupení této věci (obviněný si dohodne vyřízení přestupku s konkrétní osobou a podá o tom správnímu orgánu zprávu do 25. 3. 2012), což žalobce nesplnil. Následně správní orgán I. stupně předvolal žalobce písemností označenou „PŘEDVOLÁNÍ“ ze dne 28. 3. 2012 (list č. 22) k ústnímu jednání na den 23. 4. 2012. Téhož dne byl přestupek projednán bez přítomnosti žalobce (viz protokol – list č. 23 až 24). V ten den také bylo žalovanému doručeno sdělení žalobce ze dne 19. 4. 2012 (list č. 25), ve kterém uvádí, že opětovně nesouhlasí, aby věc projednával Magistrát města Hradec Králové. Dále žalobce zdůraznil, že pro něj není z pracovních a osobních důvodů možné být správnímu orgánu v Hradci Králové k dispozici a lze očekávat, že projednání věci bude trvat delší dobu. Po projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce správní orgán I. stupně vyhotovil napadené písemné rozhodnutí (list č. 28 až 30), ve kterém mimo jiné v souvislosti se žádostí žalobce o postoupení věci uvedl, že této žádosti obviněného nevyhověl, neboť místně příslušným správním orgánem je Magistrát města Hradec Králové (viz § 55 odst. 1 přestupkového zákona) a ten neshledal důvody pro postoupení věci.

K tomu žalovaný dodal, že pokud by každý účastník řízení nepodloženě stále trval na delegaci věci jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, nebylo by pak prakticky nikdy možné s ohledem na tzv. prekluzivní lhůtu (viz § 20 přestupkového zákona) přestupek projednat. Pokud žalobce tvrdil, že k Hradci Králové kromě předmětného přestupku nemá žádný vztah, žalovanému neušlo, že veškeré písemnosti adresované do místa trvalého pobytu D. „x“, P., byly přeposílány na dosílací adresu K. „x“, K., (okr. Rychnov nad Kněžnou, Královéhradecký kraj). Na této dosílací adrese si žalobce vždy doručované písemnosti osobně převzal (viz doručky na listech č. 16, 19, 22 a 30), z čehož plyne, že žalobce se i na této doručovací adrese zdržuje. Podle žalovaného jde ze strany žalobce o zcela účelové jednání. Na adrese K. „x“, K., je pak registrován vlastník (manželka obviněného) předmětného vozidla zn. M. B., registrační značky „x“, (K. N., nar. „x“ – viz list č. 2).

Žalovaný se neztotožnil ani s žalobcovou interpretací § 36 odst. 3 správního řádu, když podle něho není v uvedeném ustanovení dána podmínka, že výzvu nelze učinit předtím, než správní orgán dokazování uzavře. Lhůta k možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí pak byla stanovena na den 23. 4. 2012 v 9:00 hodin. Žalobci dále připomínal, že ve svém odvolání neuvedl námitky ve smyslu § 82 odst. 2 správního řádu a neztotožnil se se žalobcem v tom, že by se přestupků nedopustil (předmětné vozidlo bylo zastaveno a totožnost žalobce byla ověřena dle OP č. „x“ a dle ŘP č. „x“, videozáznam se zadokumentováním překročení nejvyšší povolené rychlosti - CD-R na listu č. 6).

K posouzení věci jako přestupek žalovaný uvedl, že žalobce zasahujícím policistům odůvodnil svoji rychlou jízdu tím, že: „POSPÍCHÁM S MANŽELKOU DO NEMOCNICE (BOLÍ JI BŘICHO)“. Na otázku, zda na místo chtějí zavolat rychlou záchrannou službu, oba (manželé N.) odpověděli, že nechtějí, že řidič F.

N. odveze manželku sám. Tvrzenou zdravotní komplikaci v souběhu s odmítnutím přivolání rychlé záchranné služby, neměl žalovaný ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) přestupkového zákona za stav krajní nouze. K tomuto závěru dospěl na pozadí rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.4.2009, č.j. 2 As 63/2008 – 83, jakož i rozsudků Nejvyššího soudu ČSR ze dne 25. 9. 1989, sp. zn. 7 Tz 17/89, a ze dne 16. 8. 1971, sp. zn. 3 Tz 54/71. Dodal, že žalobce ani v odvolání nedoložil na podporu svého tvrzení, že pospíchal do nemocnice, relevantní lékařskou zprávu. Žalovaný se dále zabýval skutkovou podstatou přestupku, jeho jednotlivými znaky s tím, že k jeho spáchání postačuje zavinění z nedbalosti a že se žalobce přestupků dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích dopustil. K materiálnímu znaku uvedl, že jím je obecně zájem na organizaci dopravy, individuálně pak zájem všech ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích, byť jen potencionálních, kteří oprávněně předpokládají, že všichni účastníci provozu na pozemních komunikacích dodržují pravidla pro provoz na pozemních komunikacích (tzv. právo omezené důvěry). Tyto zájmy žalobce svým jednáním nesporně porušil, když překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy na dálnici (mimo obec) minimálně o 53 km/h. Jde podle žalovaného o bezohledný způsob jízdy, kterým žalobce porušil zákonem chráněný zájem a mohl ohrozit ostatní účastníky silničního provozu, když povolenou rychlost jízdy překročil o 40% (řidič zákonitě nemůže ovládat motorové vozidlo takovým způsobem, aby mohl bezpečně reagovat na situace, které mohou nastat v provozu na pozemních komunikacích a svým jednáním tak chránit život, zdraví nebo majetek nejen jiných osob, ale i svůj vlastní, a to již třeba jen z důvodu, že délka brzdné dráhy vozidla roste s kvadrátem rychlosti). V závěru napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval otázkami zavinění žalobce při spáchání přestupku a uloženými sankcemi.

Žalobce napadl žalované rozhodnutí včas podanou žalobou. Vymezil v ní tři okruhy otázek, pochybení, k nimž podle něho v průběhu přestupkového řízení došlo a která nebyla odstraněna ani žalovaným.

Předně namítal, že bylo rozhodnuto ve věci, aniž by předtím bylo rozhodnuto o jeho žádosti o postoupení věci do Prahy. Přitom Magistrát města Hradec Králové o takové možnosti zjevně uvažoval, avšak za podmínek, které si v rozporu se zákonem svévolně stanovil (doznal se ke spáchání přestupku a dohodl v Praze konkrétní osobu, která by přestupek projednala). Podle žalobce nemůže obstát názor žalovaného, že se prvoinstanční správní orgán k žádosti žalobce o postoupení věci dostatečně vyjádřil a že tedy již nemusel nijak reagovat na návrhy žalobce ze dne 6. 3. 2012 a 19. 4. 2012, nehledě na to, že v nich byly uváděny nové skutečnosti. Žalobce přitom odmítal, že by se z jeho strany jednalo o snahu protahovat řízení.

Žalobce pokračoval, že měl důvod se domnívat, že o jeho opětovné a doplněné žádosti bude rozhodováno. Rozhodl-li totiž prvoinstanční správní orgán o jeho první žádosti, předpokládal, že tak bude postupovat i v případě další žádosti. V tom, že tak neučinil, shledával žalobce porušení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), o ochraně dobré víry účastníka řízení. Uvedený postup odporuje podle žalobce i ustanovením § 44 odst. 1

a § 67 odst. 1 správního řádu, která předpokládají, že o každém návrhu žadatele musí být nějakým způsobem rozhodnuto. Žalobce proto očekával, že o jeho žádosti o postoupení věci bude rozhodnuto ještě předtím, než rozhodne správní orgán ve věci samé. V těchto souvislostech se neztotožnil s argumentací správních orgánů, že na postoupení věci k projednání jinému věcně příslušnému správnímu orgánu není právní nárok. Uvedená argumentace má podle žalobce prvky libovůle a v této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2006, č.j. 6A 25/2002-59.

Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal, že prvoinstanční správní orgán rozhodl ve věci, aniž by mu dal v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Vycházel přitom z předpokladu, že o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí je možné účastníka řízení poučit teprve poté, co jsou shromážděny veškeré důkazy potřebné pro vydání rozhodnutí. Není jej tak možno poučit o uvedeném právu např. zároveň s oznámením o zahájení řízení. V přezkoumávané věci prvoinstanční správní orgán v rozhodnutí uvedl, že předpokládal doložení lékařské zprávy dokladující bezprostřední ohrožení života manželky žalobce; žalovaný k tomu dodal, že prvoinstanční správní orgán teprve při hodnocení důkazů dospěl k závěru, že je nadbytečné vyslýchat zakročující policisty a že po skončení ústního jednání konstatoval, že má dostatek důkazů pro vydání meritorního rozhodnutí. Z uvedeného tedy jednoznačně plyne, že v době, kdy prvoinstanční správní orgán činil vůči žalobci poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, neměl ujasněno, jaký je skutkový stav věci a jaké důkazy jsou třeba pro vydání rozhodnutí ve věci samé. Skutečnost, že tato lhůta byla stanovena na termín ústního jednání, nemá podle žalobce oporu v zákoně.

Žalobce rovněž nesouhlasil s názorem žalovaného, že je možné spojit skutečnost, že se účastník správního řízení nedostaví k ústnímu jednání s domněnkou, že se tento účastník vzdává svého práva vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Správní řád to neumožňuje a dle jeho názoru tak může učinit účastník správního řízení pouze výslovně. Žalobce se však svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nevzdal. Očekával, že správní orgán nejprve rozhodne o jeho žádosti o postoupení věci a pak mu stanoví lhůtu k vyjádření dle § 36 odst. 3 správního řádu. Uvedený postup prvoinstančního správního orgánu žalobce označil za rozporný s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Poslední žalobní bod se dotýkal právní kvalifikace žalobcova jednání a zhodnocení nebezpečnosti činu pro společnost. Žalobce uváděl, že v okamžiku, kdy byl kontrolován policejní hlídkou, vzal svoji manželku s bolestmi břicha do nemocnice. Tuto skutečnost prvoinstanční správní orgán ve svém rozhodnutí v otázce viny žalobce nijak nezohlednil, když se nezabýval otázkou nebezpečnosti činu pro společnost. Tento nedostatek již nemohl žalovaný napravit tím, že se sám věnoval rozsáhlým způsobem otázce naplnění skutkové podstaty přestupku. Správní řád totiž v § 68 odst. 3 stanoví, že rozhodnutí musí být řádně odůvodněno a tuto povinnost prvoinstanční správní orgán nesplnil. Žalobce se pozastavoval nad tím, že se z odůvodnění rozhodnutí žalovaného dozvěděl, že argumentoval okolnostmi krajní

nouze. Žalovaný se tak prý věnoval různým otázkám, ne však tomu, co tvrdil žalobce v odvolání. Poukazoval totiž na to, že je třeba zohlednit jeho pohnutku, dopravit nemocného co nejdříve do nemocnice. To žalovaný pominul s tím, že manželka nebyla v ohrožení života a nezabýval se ani okolností, že žalobce nezpůsobil nikomu újmu. Uzavřel s tím, že v průběhu řízení nebyla dostatečně posouzena nebezpečnost jeho činu pro společnost.

Vzhledem k uvedeným důvodům navrhoval žalované rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu zrušit.

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 10. 10. 2012. Odvolal se v něm na odůvodnění žalovaného rozhodnutí s tím, že překročení rychlosti žalobcem o 53 km/hod bylo jednoznačně prokázáno a zadokumentováno, zjištěnou rychlost žalobce nenapadá, stejně jako ani skutečnost, že nepředložil při kontrole osvědčení o registraci vozidla. K žalobním námitkám uvedl, že je pravdou, že se žalobce několikrát domáhal, aby věc byla postoupena orgánu příslušnému podle místa bydliště, nejprve písemností ze dne 16. 2. 2012 (list č. 17) navrhoval, aby správní orgán I. stupně věc žalovaného postoupil z důvodu vhodnosti věcně příslušnému orgánu v Praze, když k Hradci Králové nemá žádné vazby a je pro něj obtížné uvolnit se na celý den k účasti na jednání u přestupkového orgánu. Na to reagoval správní orgán I. stupně sdělením ze dne 24. 2. 2012 (list č. 19), že podle § 55 odst. 1 přestupkového zákona je místně příslušným správním orgánem právě Magistrát města Hradec Králové, přičemž uvedl důvody, proč nepostoupí věc k projednání do Prahy. Přitom žalobci sdělil, že pokud si je plně vědom spáchání předmětného přestupku a postoupení věci si u příslušného odboru Magistrátu hlavního města Prahy dohodne s konkrétní osobou, může být jeho žádosti vyhověno s podmínkou, že o tom žalobce správnímu orgánu I. stupně podá zprávu do 25. 3. 2012 s uvedením kontaktu na kompetentní osobu k ověření. Správní orgán I. stupně nastínil žalobci i situaci, za níž by bylo možno věc postoupit (kdy nebude prováděno dokazování např. výsledch zasahujících policistů). Žalobce na toto sdělení reagoval sdělením ze dne 6. 3. 2012 (list č. 20), ve kterém uvedl, že si není vědom spáchání přestupku a se svým obviněním nesouhlasí a nadále trvá na předání řízení a postoupení věci do Prahy.

Na toto sdělení prvoinstanční správní orgán výslovně nereagoval, když se již k žádosti o postoupení předmětné věci vyjádřil. Následně správní orgán I. stupně předvolal žalobce k ústnímu jednání písemností „PŘEDVOLÁNÍ“ ze dne 28. 3. 2012 (list č. 22) na den 23. 4. 2012. Toho dne proběhlo ústní jednání bez přítomnosti žalobce (viz protokol – list č. 23 až 24). Téhož dne bylo i doručeno sdělení žalobce ze dne 19. 4. 2012 (list č. 25), ve kterém uvádí, že opětovně nesouhlasí, aby věc projednával Magistrát města Hradec Králové a znovu žádá, aby věc byla postoupena místně příslušnému orgánu, kterým by měl být Magistrát hlavního města Prahy. Žalobce zdůraznil, že pro něj není z pracovních a osobních důvodů možné být správnímu orgánu v Hradci Králové k dispozici a lze očekávat, že projednání věci bude trvat delší dobu. V souladu se zákonem i zásadou hospodárnosti by bylo věc postoupit.

Následně dne 23. 4. 2012 správní orgán I. stupně vyhotovil písemné rozhodnutí (list č. 28 až 30), ve kterém mimo jiné v souvislosti se žádostí žalobce o postoupení věci uvádí, že této žádosti obviněného nevyhověl, neboť místně příslušným správním orgánem je Magistrát města Hradec Králové (viz § 55 odst. 1 přestupkového zákona) a ten neshledal důvody pro postoupení věci. Protože žádosti žalobce nebylo vyhověno, nemohl se žalobce ani oprávněně domnívat, že se prvoinstanční správní orgán bude dále zabývat jeho žádostí o delegaci.

Žalobce byl podle žalovaného náležitě poučen o svých právech (oznámení a předvolání k jednání ze dne 2. 2. 2012 a předvolání ze dne 28. 3. 2012), včetně práv plynoucích z § 36 odst. 3 správního řádu. K nařízenému termínu ústního jednání se nedostavil, přičemž se nijak ze své neúčasti na stanoveném jednání neomluvil ani svou neúčast neprokázal doložením důležitého důvodu. Proto se správní orgán I. stupně mohl oprávněně domnívat, že svého práva vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu vzdává, když mu tato možnost byla podle výše uvedeného poučení dána a zároveň byl také v uvedených předvoláních poučen o tom, že v souladu s ustanovením § 74 odst. 1 přestupkového zákona lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného, pokud se k ústnímu jednání nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nebo se dostaví odmítne.

Žalovaný i správní orgán I. stupně se zabývaly otázkou společenské nebezpečnosti jednání žalobce. Dospěly k závěru, že žalobce naplnil i materiální znak přestupku upravený v § 2 odst. 1 přestupkového zákona (porušení nebo ohrožení zájmu společnosti), přičemž chráněným zájmem je zde jednak organizace dopravy na určitém území vyplývající z místní úpravy (označení dálnice) a z obecné úpravy, individuálně pak zájem nejen těch, kteří splnili dané podmínky, tzn. pro rychlost jízdy na dálnici a respektovali obecnou úpravu – konkrétně ustanovení § 18 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, ale i ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích, byť jen potencionálních, kteří oprávněně předpokládají, že všichni účastníci provozu na pozemních komunikacích dodržují pravidla pro provoz na pozemních komunikacích (právo omezené důvěry). Způsob jízdy žalobce byl bezohledný a ohrožující ostatní účastníky silničního provozu, když výrazně překročil povolenou rychlost jízdy minimálně o 40,7 %. O nebezpečnosti shora uvedeného jednání žalobce pro společnost není pochyb. Přestupku se dopustil v pracovní den v 16:59 hod., tedy v době hustého provozu, kdy svou jízdou ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu.

Závěrem žalovaný konstatoval, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaopatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Odvoláním napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným, (a ničím nevyvráceným), skutečnostem. Vzhledem k tomu navrhoval žalobu zamítnout.

K projednání žaloby nařídil krajský soud na den 26. února 2013 jednání. Žalobce při něm setrval na žalobě v celém rozsahu, přičemž zdůrazňoval absenci materiálního znaku daného přestupku a procesní pochybení, namítaná již v žalobě.

Žalovaný rovněž setrval na svém a poukazoval na to, že i kdyby byla namítaná procesní pochybení odůvodněna, tak že by to přesto nemělo vliv na věcnou správnost žalovaného rozhodnutí. Nezákonnost žalovaného rozhodnutí by podle něho nebylo možno spatřovat ani v tom, pokud by v dané věci rozhodoval místně nepříslušný, ale jinak věcně příslušný správní orgán.

Krajský soud poté přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Krajský soud musí předně konstatovat, že ne náhodou uvedl obsah odůvodnění žalovaného rozhodnutí v tak podrobném rozsahu. Učinil tak proto, že se závěry žalovaného ohledně naplnění skutkových podstat daných přestupků žalobcem plně ztotožňuje, a proto na ně v dalším i odkazuje. Jinak by totiž musel jen jinými slovy opakovat totéž. Žalobní námitky krajský soud neshledal důvodnými.

K námitkám týkajícím se místní příslušnosti prvoinstančního správního orgánu třeba uvést, že ta je určována vztahem správního orgánu k rozhodované věci z hlediska jeho územní působnosti. Pro daný případ je zakotvena v § 55 odst. 1 přestupkového zákona, podle něhož je k projednání přestupku místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán. Rozhodoval-li proto v dané věci jako prvoinstanční správní orgán Magistrát města Hradec Králové, nezbyvá než konstatovat, že ve věci rozhodl nejen věcně, ale místně příslušný správní orgán. Zákon v tomto smyslu porušen nebyl.

Podle odstavce třetího § 55 může místně příslušný správní orgán k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit věc i bez souhlasu účastníků řízení jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, v jehož územním obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje. Záleží přitom na volné úvaze správního orgánu, zda je na místě věc postoupit, přičemž se zvažují zejména okolnosti, zda postoupení věci povede k usnadnění projednání přestupku. Magistrát města Hradec Králové nedospěl k rozhodnutí, že zde jsou důvody k postoupení věci do Prahy, a to s ohledem na možný průběh dokazování (svědecké výpovědi zasahujících policistů). Jeho závěry má krajský soud za plně relevantní, protože ve shodě s orgány veřejné správy zúčastněnými na řízení nevidí jediný rozumný důvod, proč by měli být zatěžováni svědci a „upřednostňován“ podezřelý ze spáchání přestupku na základě jinak pádných skutečností (objektivní měření radaru).

Pokud pak Magistrát města Hradec Králové spojoval ve sdělení ze dne 24. 2. 2012 možnost postoupení věci k projednání do Prahy s podmínkou, že si žalobce bude „plně vědom spáchání předmětného přestupku a postoupení věci si na příslušném odboru Magistrátu hlavního města Prahy dohodne s konkrétní osobou“, dlužno konstatovat, že pro takovéto „kramaření“ není v přestupkovém řízení místa. Ostatně společnost má stejný zájem na „odsouzení“ viníka, jako na „zproštění“ nevinného, a to i proti jeho vůli, takže ani v přestupkovém řízení se zásadně nelze spokojit s doznáním obviněného, k čemuž zřejmě uvedený správní orgán směřoval. Je povinností

správního orgánu rozhodujícího o přestupku, aby skutkový a právní stav zjistil náležitým způsobem a rozhodl o něm z úřední povinnosti. V tomto směru proto není předpoklad možného postoupení věci k projednání do Prahy souladný se zákonem, nicméně to nic nemění na tom, že ve věci rozhodl věcně a místně příslušný správní orgán. Žalobci lze rovněž přisvědčit v tom, že o každé jeho žádosti o postoupení věci mělo být rozhodnuto usnesením, tedy procesním typem rozhodnutím, jímž se rozhoduje o otázkách souvisejících s vedením řízení. Uvedená procesní pochybení však nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. V souzené věci nenastala situace, kdy by správní orgán poučoval žalobce o jeho právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ještě před jejich shromážděním. Podstatné totiž je, v jakém stádiu dokazování se nachází správní řízení v okamžiku, ke kterému je jeho účastník poučován o tom, že se může vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí a nikoli to, kdy je datováno ono poučení.

V přezkoumávané věci bylo žalobci doručeno předvolání k ústnímu jednání (ze dne 28. 3. 2012, zn. P/3254/2011/OS1/Dvo) na den 23. 4. 2012. V něm byl mimo jiné poučen o tom, že: „V souladu s ust. § 36 odst. 2 správního řádu máte právo ve lhůtě stanovené správním orgánem se v řízení vyjádřit k podkladům rozhodnutí; pokud se ve stanovený termín ústního jednání dne 23. 4. 2012 v 09:00 hodin k nařízenému ústnímu jednání nedostavíte, má správní orgán za to, že jste tohoto svého práva nevyužil.“

Žalobce tedy nebyl v okamžiku předvolání poučen o tom, že se může s podklady rozhodnutí seznámit. Bylo mu sděleno, že řízení bude probíhat dne 23. 4. 2012 a že v této lhůtě má možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, tedy při nařízeném jednání, respektive po proběhlém dokazování. Na tom nespátňuje krajský soud nic zvláštního, neboť jde o zcela běžný postup i při soudním řízení, kdy po skončeném dokazování následují závěrečné návrhy a poté je ve věci obvykle bezprostředně rozhodnuto.

Není proto samo o sobě porušením § 36 odst. 3 správního řádu z roku 2004, pokud správní orgán souběžně s oznámením o zahájení správního řízení či předvoláním k ústnímu jednání zároveň stanoví jednak lhůtu, v níž přestupek projedná, ve které lze navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy a ve které se účastníci mohou vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Žalobci bylo v přezkoumávané řádně procesně sděleno, kdy tento okamžik v řízení nastává. Bylo proto na žalobci samotném, zda svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve věci využije či nikoliv. V této souvislosti nemůže obstát jeho námitka, že se k nařízenému jednání nedostavil z toho důvodu, že nejdříve očekával rozhodnutí o jeho další žádosti o postoupení věci k projednání do Prahy. Bez ohledu na to ostatně negativní stanovisko prvoinstančního správního orgánu znal, nehledě na to, že neakceptoval písemnost orgánu veřejné správy, ze které mu muselo být zřejmé, že uvedeného dne

bude ve věci jednáno. Dlužno též poznamenat, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu mají úřední záležitosti přednost před soukromými zájmy účastníků řízení, jejich pracovními úkoly, podnikatelskými aktivitami atd. Byl-li proto přestupek projednán v nepřítomnosti žalobce poté, co se k němu ze svého vlastního rozhodnutí nedostavil, bylo postupováno v souladu se zákonem.

Krajský soud neshledal odůvodněnými ani námitky týkající se údajné absence materiálního znaku přestupku, jeho nebezpečnosti pro společnost. Zákon o provozu na pozemních komunikacích mimo jiné ukládá v § 4 písm. b) každému účastníkovi provozu povinnost řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích, upravenými tímto zákonem a v § 18 odst. 3 řidiči motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti 3.500 kg povinnost jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/h a na dálnici a silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 130 km/h. Uvedený zákon tedy jednoznačně ukládal žalobci jet v daném místě maximálně rychlostí 130 km/hod. Povinnosti jím stanovené jednotlivým účastníkům provozu na pozemních komunikacích přitom nelze v žádném případě zlehčovat či zkreslovat, neboť mají zásadní význam v zajištění bezpečnosti provozu, zdraví, života a majetku všech účastníků provozu na komunikacích, tedy v tom, aby komunikace nebyly „džunglí“. Nelze přitom odhlédnout od toho, že charakter zákona o provozu na pozemních komunikacích je výrazně preventivní a ke svému prosazení (při neexistenci dobrovolného plnění jím stanovených povinností) potřebuje zákony další (např. trestní zákon, zákon o přestupcích). Žalobce stanovenou maximální povolenou rychlost překročil velmi výrazně, přinejmenším o 40%, což mělo za následek velice reálné nebezpečí pro zdraví, život a majetek žalobce samého i ostatních účastníků silničního provozu. Je jen žalobcovým štěstím, že během jeho jízdy nedošlo k žádné nehodě. Porušení zákonné povinnosti takovým způsobem však jednoznačně znamená ohrožení zájmu společnosti, konkrétně zájmu na bezpečném provozu na pozemních komunikacích. Jízdou v tak vysoké rychlosti žalobce ohrozil nejen sebe, ale i ostatní účastníky provozu a krajský soud si nedokáže představit žádnou okolnost, která by závěr o naplnění materiální stránky přestupku v tomto případě mohla zvrátit, když se žalobce ani nesnažil dovolávat se jednání v krajní nouzi. Ostatně bylo by to zcela zbytečné, neboť v tom případě by bylo možné hrozící nebezpečí (bolesti břicha manželky žalobce) nepochybně odvrátit jinak (např. bylo možno přivolat vozidlo zdravotnické záchranné služby).

Dlužno též poznamenat, že podle § 2 odst. 1 přestupkového zákona je přestupkem „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně“. K naplnění materiální stránky přestupku tedy postačí i jen ohrožení chráněného zájmu a závěr žalovaného v tomto duchu je zcela správný. Ostatně nelze nezmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 104/2008-45, z něhož jednoznačně vyplývá, že naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku bude běžně znamenat i naplnění znaku materiálního, tedy porušení nebo ohrožení určitého zájmu společnosti, resp. jen v případě přistoupení dalších významných okolností bude moci být uzavřeno, že k naplnění materiální stránky nedošlo. V daném případě však podle krajského soudu, a to ve shodě se žalovaným, není žádný prostor pro zpochybňování materiální

stránky přestupku, a to vzhledem k již konstatovanému výraznému překročení rychlosti a tedy současně zásadnímu porušení zákonné povinnosti. Žalovaný se věnoval rozboru materiální stránky přestupku velmi podrobně a jeho úvahám a závěrům nemá krajský soud coby vytknul, tyto považuje je za zcela správné. Naopak se pozastavuje nad tím, že žalobce trvá ještě na podrobnějším zdůvodňování materiální stránky přestupku. Pokud však žalobce skutečně nechápe, že svou vysokou rychlostí ohrožoval sebe i své okolí, tedy zájem společnosti na bezpečném provozu vůbec, je otázkou, zda je v pořádku, že disponuje řidičským oprávněním. O tom však bude mít čas přemýšlet a své názory korigovat do doby podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění, když předtím se bude muset podrobit nejen přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu, ale i předložit posudek o zdravotní způsobilosti, včetně dopravně psychologického vyšetření.

Krajský soud tedy uzavírá, že žalobce se daného přestupku skutečně dopustil, tedy naplnil i jeho materiální stránku, přičemž v postupu žalovaného neshledal porušení práva žalobce na spravedlivý proces. Vzhledem k tomu žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Krajský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch, a pokud jde o žalovaného, krajský soud nezjistil, že by mu nějaké náklady řízení vznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 26. února 2013

JUDr. Pavel Kumprecht, v.r.
samosoudce